

det op til Dato, og vi har benyttet de Priser, som er betalt for Landejendomme i den allersidste Tid, og paa Grundlag deraf har vi fastsat Ejendomsværdien.

Det viser sig deraf, at Landbrugsejendommene i Sønderjylland har en samlet Værdi paa 592 Millioner. Anden Formue i Værdipapirer, i Sparekasser og anden forskellig Formue udgør i alt 29 Millioner. Det giver en samlet Værdi af 621 Millioner. Saa findes der i Sønderjylland paa disse Ejendomme en protokoleret Gæld af 252 Millioner og en ikke protokoleret Gæld paa 57 Millioner. Det giver tilsammen en Gæld paa samtlige Landbrugsejendomme i Sønderjylland af 309 Millioner. Der bliver saaledes i hvert Fald i Behold paa sønderjydske Landbrugsejendomme endnu en Formue af 312 Mill. Kr. Undersøger man, hvor stor en Del af Ejendomsværdien der er behæftet, viser det sig, at Gælden, naar bortses fra Aftægtsudgifter, udgør 42,8 pCt. af den virkelige Ejendomsværdi og 64,1 pCt. af Ejendomsskyldværdien. Vi har derefter forsøgt at danne os et Billede af, hvorledes Forholdene stiller sig i den øvrige Del af Danmark, og har dertil benyttet Statistiske Meddelelser om Salg af Landbrugsejendomme. Det seneste, der foreligger i denne Henseende, er Opgivelser fra 1922, men Formueforholdet for danske Landbrugsejendomme er jo sikkert ikke forbedret i de siden da forløbne Aar. Det ses heraf, at Gælden for samtlige Landbrugsejendomme i den øvrige Del af Landet, der er kommet til Salg, er 49,6 pCt. af Ejendommenes fulde Værdi. I sagkyndige Kredse siger man, at dette Tal er for højt, idet Behæftelsen er ca. 10 pCt. større for de Ejendomme, der kommer til Salg, end den almindelig er. Man regner derfor med, at Behæftelserne, Gælden, paa Landbrugsejendomme her oppe udgør 44,6 pCt. af den samlede Ejendomsværdi.

Det vil altsaa sige, at de sønderjydske Landbrugsejendomme, hvad Behæftelse angaar, ikke staar værre, men snarere en Smule bedre end Landbrugsejendommene i den øvrige Del af Landet. Naturligvis er der i Sønderjylland — men det er der jo ogsaa heroppe — Landbrugsejendomme, som er behæftede, som man siger, til op over Skorstenen. Det ved vi saa udmærket godt.

Under den Støtteaktion med 10 Mill. Kr., som Finansministeren med Finansudvalgets Tilslutning har sat i Gang dernede, har vi naturligvis haft adskillige Andragender af den Karakter, at Sparekasserne har sagt, at de ikke kunde gaa ind paa disse Laan, fordi der ikke var Værdier for

de Penge, man ønskede at laane. Men saadanne Forhold eksisterer ogsaa i det gamle Land, der er ogsaa der adskillige, hvis Gæld paa Ejendommene er meget højt oppe.

Saa er der den anden Side af Sagen: Hvorledes staar det til med Kapitalopsparing i Sønderjylland? Vi ved, at Markkapitalerne blev til intet, fordi Marken brød sammen. Vore Sparekasser stod da omtrent uden Midler, og Bankerne maatte skaffe Midler til Laan i de danske Banker. Derfor maatte, efter hvad de selv siger, det sønderjydske Erhvervsliv betale en Rente, der laa $1\frac{1}{2}$ —2 pCt. højere end den, der betales i det gamle Land, hvilket selvfølgelig i høj Grad har tyngt Produktionen. I de 17 Maanedes fra 1. April 1925 til September 1926 er Indskuddene i vore Sparekasser vokset med 5 336 000 Kr. Desuden er der kommet de 9 Mill. Kr., som Finansministeren har skaffet. I alt er de Kapitaler, som vore Sparekasser ligger inde med, vokset til ca. 50 Mill. Kr. Bankerne har i det samme Tidsrum haft en Nedgang i deres Indskud af ca. 1 Mill. Kr., men alt i alt har der altsaa fundet en Kapitalopsparing Sted af en $4\frac{1}{2}$ Mill. Kr., hvilket viser, at Landsdelen begynder at komme godt til Kræfter igen.

Før 1914 var det de sønderjydske Sparekasser, der til en billig Rente finansierede de sønderjydske Virksomheder. Derefter gik Kapitalen tilbage, og vi fik, som nævnt, Kapital heroppe fra, men Bankerne dernede har ogsaa efterhaanden faaet større Kapital, og det er lykkedes dem i de sidste Aar at tilbagebetale 9 Mill. Kr. til Bankerne heroppe. Der indestaar nu i de sønderjydske Banker af Kapital heroppe fra en 16 Mill. Kr., og forhaabentlig lykkes det at faa Selvkapital, saa at disse Penge kan blive betalt tilbage.

Det er nævnt, at man nu dernede har under Start noget, man kalder en Hypotek-kasse. Det er paa en Maade en Kreditforening, den ønsker at optage et Laan paa 30 Mill. Kr., og derfor skal de, der slutter sig til denne Forening, give en samlet Obligation. Det er altsaa ikke som ved de andre Kreditforeninger, hvor den enkelte udsteder Obligationer for de Laan, han faar. Staten skal garantere for Beløbet. Kreditforeningsmedlemmerne skal saa dele disse 30 Mill. Kr. mellem sig, formodentlig efter de Vurderinger, som de selv skal foretage. Det er vist det tredie Pengeinstitut, der har været paa Stabelen dernede det sidste Aar. Jeg henstiller nu til Finansministeren eller Indenrigsministeren, hvem der nu faar med